

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na magisterskou práci

Autor: Diplomová práce Mgr. Aleny Papouškové

Titul (česky/německy – anglicky):

Analyse und Vergleich von zwei tschechischen und einer englischen Übersetzung von Robert Musils Roman Die Verwirrungen des Zöglings Törless.

Analýza a srovnání dvou českých překladů a jednoho anglického překladu Roberta Musila Die Verwirrungen des Zöglings Törless.

Oponent: PhDr. Veronika Prágerová, PhD

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové	hodnocení 1,0–4
Téma:	15%	1
Metodologie a argumentace:	25%	2
Interpretace:	20%	2
Použití sekundární literatury:	15%	2
Struktura a forma:	15%	1
Bibliografický aparát:	10%	1
Celková známka před obhajobou:		1,6

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

viz přiložený posudek

Podpis oponenta (jen v tištěné verzi):

Veronika Prágerová

26.5.2018

Příloha k posudku Diplomové práce Mgr. Aleny Papouškové

Analyse und Vergleich von zwei tschechischen und einer englischen Übersetzung von Robert Musils Roman Die Verwirrungen des Zöglings Törless.

Posudek: PhDr. Veronika Prágerová, PhD

Diplomovou práci Aleny Papouškové bych označila za úctyhodné dílo. Jedná se vlastně o dvě diplomové práce v jedné. Autorka si za cíl zvolila analýzu románu Roberta Musila Die Verwirrungen des Zöglings Törless a pak také srovnání tří překladů tohoto románu – dvou do češtiny a jednoho do angličtiny. Rozsahem by požadavkům na magisterskou práci odpovídala jak část analytická, tak část srovnávací, či spíše popisná, jak uvádím dále.

Spojení kritické analýzy a překladu je samozřejmě chvályhodné; překladatel takovouto, navíc písemnou, analýzu obvykle neprovádí, protože je časově příliš náročná. Pro hodnotitele překladu je však analýza velmi přínosná, může pak sledovat, jak překladatel převedl např. charakteristický styl autora nebo klíčové motivy, identifikované při analýze. Otázka ovšem je, zda to překladatel činí spíše intuitivně, či zda jsou jeho rozhodnutí vědomá. To se nabízí i jako námět do diskuse při obhajobě: zda diplomandka po podrobném pročtení všech překladů na tuto otázku může odpovědět.

Část „anglická“, tedy ta, v níž diplomandka popisuje a srovnává anglický překlad, je z mého pohledu zbytná, protože nutně vede k popisnosti a povrchnosti. Že diplomandka z této části vyzískala i obecnější poznatky, je jí jen ke cti. (Abych jí nekrivdila, je jistě velmi zajímavé zjistit, že anglický překladatel s textem zachází volněji, až svévolněji, při rozsahu věnovanému angličtině není možné určit, zda se jedná o svévoli jednotlivce, zda tento přístup má nějakou oporu v anglické tradici, zda k němu v anglické translatologii existuje nějaká diskuse, či zda je jen intuitivní a nepoučený.)

V práci mi chybí jakékoliv údaje k rozsahu románu. Údaj o počtu stran nenacházím ani v bibliografickém seznamu, ale to je při množství práce diplomandkou do díla vložené spíše menší vada na kráse. Co mi ale chybí více, je popis metody analýzy. Diplomandka nikde neuvádí, že se ve své analýze bude řídit metodou analýzy jazykových plánů (což později provádí), ještě více mi pro tuto analýzu chybí odkazy na odbornou literaturu, která tuto metodu popisuje a zdůvodňuje. Na straně 10 autorka hovoří o tom, že jejím cílem je stanovení, zda v překladu bylo dosaženo harmonie, což je cíl, který by si zasloužil přesnější definování.

Při pohledu do bibliografie zjišťujeme, že se diplomandka opírá o tradici funkčního překladu, definovaného Levým (který je ale již bezmála 50 let po smrti), a o statě Eisnera a Fischera z 30. let a o Mathesiový články z let 70. Nejnovější publika, v bibliografii uvedená, je ta od Konvičky, Rašnerové a Zborníkové z roku 2017, snad to dává naději, že se do žil české teorie překladu vlévá čerstvá krev.

Sice jako oponentka, ale i tak musím na obhajobu diplomandky uvést, že to není zcela její chyba. Její přístup bych označila za „antikvární“, respektující jakousi nepsanou tradici analyzování uměleckého překladu na UP, ve svém provedení velice pečlivý, ale v podstatě popisný.

Závěry práce této metodě odpovídají, shrnují výsledky analýzy jednotlivých jazykových plánů, za přínos srovnání překladů považuji utřídění rozdílů mezi překlady, na druhé straně, kvůli chybějícímu popisu metody nevím, jestli si diplomatka věty či úseky, které analyzovala, vybírala náhodně nebo podle nějakého klíče. Z výsledků se dozvídáme, že mezi českými překlady je rozdíl, Charvátův se jeví jako modernější a čtivější, další otázka k diskusi je, nakolik se na tom podílí to, že je jeho překlad novější, či to, že je jen lepší překladatel.

Celkově práci hodnotím jako velmi dobrou, doporučuji ji k obhajobě a klasifikuji stupněm B.

Veronika Prágerová

26.5.2018